

POSTANOWIENIE

Dnia 14 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

na posiedzeniu bez udziału stron (art. 535 § 3 k.p.k.),

po rozpoznaniu w dniu 14 września 2021 r.,

sprawy **W. K.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i in.

z powodu kasacji obrońcy

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 27 stycznia 2021 r., sygn. akt II AKa [...],

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w W.

z dnia 29 listopada 2018 r., sygn. akt III K [...],

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć skazanego kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z 29 listopada 2018 r., zmienionym przez Sąd Apelacyjny w [...] 27 stycznia 2021 r., W. K. skazany został na 3 jednostkowe kary pozbawienia wolności – 7 lat (a także na grzywnę) za dopuszczenie się na szkodę wielu osób oszustwa ciągłego w stosunku do mienia wielkiej wartości, tj. blisko 10 mln zł, oraz po 6 miesięcy za dwukrotne uszczuplenie zaspokojenia wielu wierzycieli; karę łączną pozbawienia wolności ukształtował na zasadzie pełnej absorpcji; w stosunku do oskarżonego orzekł obowiązek naprawienia szkody.

Prawomocny wyrok Sądu odwoławczego zaskarżył w całości obrońca. Zarzucając wystąpienie bezwzględnej uchybienia z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w związku z art. 17 § 1 pkt 8 k.p.k. oraz inne rażące naruszenia prawa polegające na wadliwej kontroli apelacyjnej (chodziło w szczególności o obrazę art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 391 § 1 k.p.k. oraz art. 12 k.k. i art. 300 § 1 i 3 k.k.), zażądał wydania rozstrzygnięcia kasatoryjnego.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Zastępca Prokuratora Generalnego w W. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Identyczne stanowisko zaprezentował pełnomocnik oskarżycieli posiłkowych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna – i to w stopniu oczywistym.

W prokuratorskiej pisemnej odpowiedzi na kasację zostały w sposób wszechstronny i wyczerpujący wyłożone argumenty wskazujące na ewidentną nietrafność każdego z podniesionych przez skarżącego zarzutów. Rzeczą zbyteczną, a więc i w jakimś sensie nieracjonalną byłoby powtarzanie wywodów sformułowanych w tym dokumencie procesowym. Za celowe Sąd Najwyższy uznał w tej sytuacji jedynie odniesienie się do kwestii, którym obrońca starał się nadać kluczowe znaczenie.

Na plan pierwszy wysunął niewyartykułowaną w apelacji obrońców tezę o zaistnieniu bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 8 k.p.k. Pogląd o braku podsądności polskim sądom karnym z uwagi na utracenie w swoim czasie przez W. K. obywatelstwa polskiego oraz podjęcie przez niego działań zakwalifikowanych z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. na terenie obcego państwa wymagał zdecydowanej krytyki. Dość przypomnieć, że zgodnie z przyjętą w art. 6 § 2 k.k. koncepcją tzw. wielomiejscowości przestępstwo może zostać popełnione w kilku miejscach (*in concreto* ustalono, że skazany dopuścił się oszustwa ciągłego „w różnych miejscowościach na terenie Szwajcarii oraz w W.”) oraz że – i to było najważniejsze i przesądzające – w myśl wyrażonej w art. 110 § 2 k.k. tzw. zasady odpowiedzialności zastępczej, w przypadku popełnienia przez cudzoziemca za granicą czynu zabronionego innego niż wskazany w § 1 stosowanie polskiej ustawy karnej uzależnione jest od trzech warunków: po pierwsze – polska ustawa musi

przewidywać zagrożenie karą pozbawienia wolności przekraczającą 2 lata; po drugie – sprawca przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej; po trzecie – nie zapadło postanowienie o jego wydaniu; wszystkie wskazane tu przesłanki – co w istocie nie budzi wątpliwości – w niniejszej sprawie zaistniały. W tej sytuacji nie sposób mówić o naruszeniu ani zasady narodowości podmiotowej (art. 109 k.k.), ani zasady narodowości przedmiotowej obostrzonej (art. 112 k.k.).

Wbrew twierdzeniom skarżącego, Sąd odwoławczy wywiązał się z powinności, o których mowa w art. 433 § 2 k.p.k. Rozważył wszak zarzuty apelacyjne sugerujące obrazę art. 391 § 1 k.p.k. Dobitnie trzeba zaznaczyć, że nieprzesłuchanie w postępowaniu jurysdykcyjnym wszystkich pokrzywdzonych wywołane zostało okolicznościami w pełni to usprawiedliwiającymi. Ważne, że każde z tych zeznań wprowadzono do materiału dowodowego w sposób prawidłowy, przewidziany prawem. Warto podkreślić, że kluczowe dla rozstrzygnięcia sprawy zeznania F. N. uzyskano, przesłuchując go na rozprawie apelacyjnej; ujawnił on wówczas rolę skazanego w całym kryminalnym przedsięwzięciu.

Niejakie zdumienie wzbudził zarzut obrazy art. 12 k.k., skoro jego uwzględnienie mogłoby doprowadzić do zastąpienia tego rozwiązania ewidentnie mniej korzystną dla skazanego konstrukcją ciągu przestępstw z art. 91 § 1 k.k., która przewiduje wymierzenie kary w wysokości do górnej granicy ustawowego zagrożenia zwiększonego o połowę. Takie postąpienie obrońcy nie mogło przynieść oczekiwanego rezultatu, choćby ze względu na wyrażony w art. 86 § 1 k.p.k. nakaz działania obrońcy wyłącznie na korzyść oskarżonego.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych o uszczupleniu przez skazanego zaspokojenia wielu wierzycieli poprzez zbycie składników swojego majątku nie wchodziło w grę podzielenie poglądu skarżącego, że miała miejsce obraza art. 300 § 1 i 3 k.k. Warto wspomnieć tu, że zarzut z art. 438 pkt 1 k.p.k. może być skuteczny tylko wtedy, gdy nastąpiła niewłaściwa subsumpcja niekwestionowanych ustaleń faktycznych pod przepis prawa materialnego.

W tym stanie rzeczy Sąd Najwyższy oddalił kasację w trybie określonym w art. 535 § 3 k.p.k., a kosztami sądowymi za postępowanie kasacyjne obciążył skazanego (art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.).

